

Koolide ja ettevõtete koostööseminari kokkuvõte 28.11.2019 (Liina Pissarev)

Kooli ja ettevõtte koostöö võti on selged soovid ja paindlikkus

28. novembril Tartusse kogunenud ligi 80 ettevõtte ja kooli esindaja südameasjaks on praktiline haridus koostöös kooliväliste partneritega. Jagati häid praktikaid, arutleti paneeldiskussioonis koostöö pidurite üle ja nuputati ühiselt nutikaid koostööideid.

Matemaatikatunnid kaupluses massi- ja mahuühikute õppimiseks.

Räpina Ühisgümnaasium, Valve Peebu

Räpina Ühisgümnaasiumi õpetaja Valve Peebu teab omast käest, et massi-, mahuühikud jt mõõdud on õpilastele üks raskeimaid ja abstraktsemaid teemasid ning tsentnerid, grammid, tonnid on neile rida võõrsõnu õpikus. Valve peab efektiivseimaks õppevormiks tajumist mitme meele abil ja varakult täiskasvanute maailma sukeldumist kasuks elukutsevalikul. Seetõttu otsustas ta õpilased viia poodi, kus on massi- ja mahuühikutega igapäevaselt kokku puututakse. Kohaliku kaupluse kollektiiv oli lahke ja abivalmis ning löödi käed poe hõivamiseks kui ka pildistamiseks. Kokku külastati 4.-9. klassi õpilastega poodi 7 korda ja igale käigule järgnes tund klassis. Märkmete tegemiseks oli õpilastel kaasas mapp. Uuriti kaupu, koguste ja hindade suhet, tõsteti ja kaaluti, teisendati mahtusid ja koguseid ning arvutati hindu. Lapsed täitsid uurija, ostja, meeskonnaliikme rolle. Kogutud materjalide põhjal lahendati klassis ülesandeid ja ristsõna köögi- ja puuviljadest ning mängiti massiühikute mängu.

Õpetaja sõnul oli elulise tunni mõju kohe näha - paranes silmnähtavalt õpilaste oskus peast arvutada, poes käituda ja tegutseda, suhelda, tõusis huvi matemaatika vastu, mõisteti meeskonnatöö kasulikkust ja toimimist ning omaalgatuslikult tegid õpilased uue ettepaneku minna jäätmejaama vaatama pakendite edasist saatust.

Kaupluses õppe mõju oli matemaatikatunnist laiem - lõimiti loodusõpetust, eesti keelt, matemaatikat, inimeseõpetust jt aineid.

Soovitused koolidele

- Elu keskel õppides õpitakse hindama igapäevast tööd ja seda, mida töö käigus luuakse!
- Elu keskel õppides on lapsed tegutseja rollis.
- Nähakse tööprotsessi lähemalt, millest raamatust lugedes teinekord arugi ei saa.

IT õppesuuna praktika ettevõtetes. Tartu Tamme Gümnaasium, Urmas Tokko

Tartu Tamme Gümnaasium pakub gümnaasiumi IT-suunale laialdast koostööd erinevate kõrgkoolide jt asutustega ning koolis toimub õppe mitmekesistamiseks palju erinevaid koostöötegevusi: Teadlaste Öö, Nupp Nokib, töötoad õpilastele, lahtiste uste päev 9.klassile, teaduskoolid, praktikanädal, uurimis- ja praktilised tööd, kultuuripidu, töövarjupäev.

Lisaks toimuvad veel välipraktikad loodussuunale ja kultuurisuunale, töövarjunädal meditsiinsuunale, ettevõtte praktikad tehnoloogiasuunale. Koostööettepanekuid laekub asutustelt, kes näevad oma võimalust tulevaste töötajate kasvatamises. Näiteks TÜ Kliinikumi tore vanemõde pakkus ise välja töövarjupäeva idee, nähes selles olulist õdede järelkasvule kaasaaitajat. Ka külalisloengute andmiseks on tekkinud järjekord.

Soovitused ettevõtetele:

- Pakkuge probleeme õpilastele tundide raames lahendamiseks – päriselust võetud ülesandeid
- Teemaatilised töötoad, kutsed konverentsile, seminarid ettevõttes lastele

- Abi ürituste korraldamisel ja sisu loomisel
- Õpilastele valdkondade info jagamine, milliseid töökäsi vajatakse
- Praktikanädalal koha pakkumine
- Valikkursuste loomine

3D tootarendusklubi. Tartu Kunstikool, Siim Soonsein

Siim Soonsein jagas kunstikooli kogemust, kuidas loodi spetsiaalne Apraadi mänguarendusklubi, õpiti Läti mänguarendajate kogemustest, paar korda aastas toimuvate häkatonide raames moodustatakse ideede baasil tiimid ja tehakse prototüübid ning parimad mängud näevad ka ilmavalgust. Mänguarendusklubisse kuuluvad lisaks kunstikooli õpilastele ka teiste koolide erinevate huvide ja teadmistega õppurid ja ühinema on oodatud IT-teadmistega õpilased, kes saavad mängude arendamises kaasa lüüa.

Soovitused ettevõtetele:

- Ettevõtted võiksid osaleda erinevatel noorte häkatonidel, et aidata õppijaid ärimudeli jm spetsiifiliste teadmistega.

Enics – koolidele avatud. Eveli Punnison, personalijuht

Enics on Elvas asuv ülemaailmse elektroonikaettevõtte rakuke, mis vajab pidevalt tööle insenere, tehnilist personali jt. Kuigi Enics transpordib töötajaid kohale üle terve Lõuna-Eesti, ei leevenda seegi tööjõupuudust. Personalijuhi Eveli Punnisoni sõnul viis töökäte puudus mõtteni teha koostööd haridusasutustega. Võeti ühendust koolidega, kes tahavad pakkuda noortele praktilist lähenemist õppele. Enamasti tehakse koostööd kutsekoolide, rakenduslike kõrgkoolide ja kõrgkoolidega, kuid juba on ühiseid ettevõtmisi ka üldhariduskoolidega.

Südantsoojendavana toob Eveli esile Elva Gümnaasiumi, kes võttis ise ühendust, kuivõrd nende eesmärk oli tekitada noortes huvi tehniliste erialade vastu. Tänapäevaks käib iga kuu paar klassi Enicsi tehases külas, isegi 2. klassi juntsud, kellele näidatakse, kuidas tootmine käib. Laste rõõmuks panid firma lahked insenerid ka ühe väikese roboti rääkima ja trikke tegema. Kooliga koostöös avati 2019. aastal gümnasistidele mehhatroonika valikaine, mille teooria antakse koolis, praktika toimub Enicksis mentorite kõrval. Kõigi 12 valikaine õpilasega jõutakse individuaalselt tegeleda. 2019. aastal on majas kokku 21 praktikanti.

Hoolimata koolide suurest huvist ja aktiivsest koostööst õpilastega saab ettevõtte töö kenasti tehtud, sest huvilised on hajutatud aasta peale ära nii, et iga kuu on majas erinevad õpilased.

Soovitused koolidele:

Enics on avatud läbirääkimistele ka uute huvilistega! Koostöösoovidega võib pöörduda personaliosakonna poole.

Kooli koostöö ettevõtetega mitmel tasandil. Põlva Gümnaasium, Kaia Tamm.

Ettevõtlikkus on üks Põlva Gümnaasiumi pädevustest - iga noor peab olema ettevõtlik. Ja selleks pakub kool palju võimalusi. Ettevõtjaid kaasatakse nt keskpäeva ette nähtud 80 minutilise „kasuliku aja“ jooksul loenguid andma ja kogemusi jagama. See seondub ettevõtluse, ettevõtlikkuse ja karjääriõpetusega. Lisaks kaasatakse ettevõtjaid valikainetesse ja õpilased külastavad ka kohalikke ettevõtteid. käiakse maad uurimas ettevõtetes kohapeal.

Eelmisel õppeaastal viidi läbi projekti „Praktiline turundus“ koos Coopi ja Läänemaa ning Haapsalu Ühisgümnaasiumiga. Coopi antud sisendi põhjal tuli õpilastel läbi viia uuring kaupadest, hindadest, tootjatest, võrrelda linnade erinevaid andmeid ja ka reklaami. Coopi huvitasid noorte hinnangud ja tagasiside - mida noored arvavad ja ostavad. Õpilastele meeldis projekt nii väga, et seda tehti rõõmuga päris palju ka väljapool tunde. Projekt andis neile võimaluse ennast tähtsana tunda, sest nende tagasiside edastati Coopile.

Projektiga kaasnenud suurem töökoormus ei heidutanud ka Kaia Tamme, sest saadud kogemus tuli igati kasuks ka kogenud õpetajale.

Õpilafirmade läbi õppimist on Põlva Gümnaasiumis ohtralt ning need noored peavad ise pöörduma koostöösooviga ettevõtjate poole. Saavad kasvõi teadmise, et 10st kirjast realiseerub vaid üks ja see ongi loomulik, järelikult tuleb paremini silma paista. Õpivad ebaõnnestumisest, julgevad ja riskivad. Kohalikud firmad võtavad ka õpilaste tooteid müüki ja aitavad neid muul moel. „Me toetame, mitte ei pidurda õpilasi tegutsemast,“ võtab Kaia Tamm teema kokku.

Soovitused koolidele:

- Kasutage õpetajate ja lapsevanemate tutvusi. Lapsevanemad on head mentorid.
- Koolide ettevõtjatega sidumiseks tuleb otsida üles vilistlased.
- Arenduskeskused abistavad ettevõtete leidmisega.

PABNEELDISKUSSIOON: Õpilastele esineja peab olema säravate silmadega entusiast!

Paneelis arutleti ettevõtte-kooli koostöö pidurite üle. Sõna said ka noored ise. Oma kogemusi jagasid lisaks esinejatele ka Sander Aukust ja Markkus Jõeveer Tartu Hugo Treffneri Gümnaasiumist.

Kõlama jäänud soovitused kooli-ettevõtete töö tõhustamiseks :

- Kool peab olema ajaliselt paindlik ja oma soovidest tuleb varakult teada anda. Ettevõtte kalender on 6 kuud ette planeeritud.
- Kuigi õpilane otsib ise praktikakoha, võiks koolil olla ettevõtete andmebaas, kes regulaarselt õpilasi vastu võtavad.
- Ettevõttesse pöördumisel tuleb olla konkreetne, selgitada kooli ootusi ja soove.
- Mitte väga populaarsed ettevõtted saavad tekitada õpilastes huvi praktikakoha vastu nt stipendiumi vms boonuse abil.
- Õpilased ootavad show'd, mitte pikka loengut. Õpilaste huvi tärkamine või kadumine sõltub väga palju esinejast. Ettevõttest tuleb esinema otsida kõige atraktiivsem või teise koha esineja! Tuleb rääkida noortele kasulikke asju - oluline on töömaailmas ja ka õpilaste silmis atraktiivne töökeskkond, firma erilisus teiste ees, vähem üldist ja rohkem spetsiifilisemat juttu.
- Tasub lasta entusiastlikel õpilaste esindajatel endil otsida ja kutsuda esinejad, kes noori kõnetavad. Esinejale jääb samuti parem mulje esinedes huvitatud isikutele.
- Õpilastele tuleb anda võimalus ise harjutada kontakti võtmist ja õpetada neid, kuidas korrektselt ettevõtte poole pöörduda. Lisaks kirjale tasub alati ka helistada. Oluline on näidata tõelist soovi ja vajadust, mitte viidata käsule.
- Kõige kasulikum koostöövorm? Töövari 2-5 päeva õpilaste tagasiside põhjal; hea kirgliku ettevõtja loeng; ettevõtete külastused, kui seal on ägedad inimesed; häkatonid.